

Albertus Magnus, Heiliger

Fragment: De mineralibus : Universitätsbibliothek Rostock, Fragm. philol. 15

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1811814484>

Handschrift Freier Zugang

Et inquit quidam ualla et abia iustit
 ut si... et es. aut incompleta ut plumbi.
 aut... in uoluntate
 hoc autem i sequitur erit in... uelita. **Quia**
De huius auzqz dem metalloz...
 quia... adha
 ze phui. huius q huc dicit...
 utroqz istoz liboz. de qm uum iustit
 in ee oi...
 huius... materia arg
 miti p...
 huius...
 i quida...
 confum...
 h...
 modo...
 yno...
 huius...
 huius...
 materia metalloz...
 Epsa...
 et sunt...
 lapides...
 effuere...
 me...
 si uidem...
 aqum...
 remouent...
 q ex...
 i loq...
 adh...
 h...
 qd...
 can...
 i ped...
 n...

pp qd...
 format...
 demota...
 fuit...
 nichus...
 reapz...
 file...
 aut...
 calce...
 a uup...
 i memo...
 facere...
 ta etiam...
 huius...
 radia...
 i secre...
 huius...
 hoc...
 allu...
 i u...
 huius...
 Ema...
 i uuis...
 una...
 ut...
 ari...
 p...
 z...
 u...
 e...
 h...
 p...
 ab...
 ut...
 huius...

ad...
h...

ad...
h...

Fragm. philol. 15

6951 ~ 25

sicut ligna. nullū autē oīd metalloꝝ cū
inflāma. e. r. iō vnduosam ū uideat
hūe hūid. p. m. hūit. n. cinēū trestre i
fulum hūido aq̄o ut ait. h. autē i. dēū. t.
stulte dca sunt. qm̄ ip̄e gurgil mechā r. ū
ph̄s fuit. s. de mechā. alkāmica ph̄mes
plūm̄p̄it m̄ari de ph̄cis. Qz autē flm̄
dicat p̄ p. ea q̄ in mechōis de cinē dca s̄
ū. em̄ dca ē qd̄ ciuis p. aq̄m̄ i. fūla nō
concludit eo qd̄ p̄os h̄e p̄tios s̄lūc̄
emittentes aq̄ hūid̄ concepti s̄. g. cūis
tēt matia metalloꝝ. nūq̄ p. ad hūid̄
cōglutiat̄et i. p̄is. Ad h̄ autē p. opone
ignis incūibz. uident hūid̄ qd̄ distil
lat p. cinēs effici tūū uk̄rubeū. qd̄ nō
occulta fide p̄bam̄ eē flm̄. Gurgil ḡ
suā ē in conuenēs. r. oibz. ū p. quas
tūat nō ē dca. r. r. p̄. n. n. o. z. oim̄ li
q̄ hūid̄ talio sūco eē. n. vnam. nisi rēo
tam ualde. r. hoc ē concedē. s. tū nega
matia q̄ iurāt i. e. uiri. eē cinēū s̄
p̄. hūid̄ illud p̄sūm. qd̄ eēt radicale
r. uict. qd̄ uicūat ē. qd̄ p̄a. uig.
manant̄. qd̄ ū potat s̄. fluit p. igne
fortissim̄ i. canūno cōflat̄. r. h̄e hūid̄
passim̄ a sūco vehemētissim̄. sicut dca
i. ca. h̄. de lapibz. h̄. g. matia liq̄bilis
ē. m̄. p̄. remota. vna. q̄. h̄. uidez. hūid̄
Qd̄ autē dca op̄tēt dūid̄ ip̄m̄ p. ca
lūū trestre sūcū flm̄ ē absurdū. ca
lūū n. agens cum hūido. n̄. l. r.
p̄o ē. m̄. uiscens r. n̄. incūans. nō. h̄
dicens oīd̄ qd̄ n̄. b̄. s̄. uir. p̄. h̄.
cō. r. oēs. Et si a. s̄. dicat qd̄. m̄. uisc
ū. p̄. n̄. d̄. uat. d̄. qd̄. h̄. d̄. uisio. n̄
ē. s̄. uisc. q̄. ē. m̄. uisc. bilis
alkātoꝝ uisio. ita qd̄. m̄. m̄. t̄. r. e. s̄.

occulta

As ē. n̄. d̄. m̄. m̄. q̄. m̄.
m̄. s̄. uir. r. m̄. r. m̄.

uiscē

cū m̄mo aq̄. r. e. s̄. r. plūm̄. v̄. cū. plū
alt̄. ita tū. qd̄. p. n̄. uiri. a. s̄. m̄. ḡ. n̄. s̄. p.
ad̄. s̄. sepat. s̄. p̄. r. u. i. u. e. s̄. p̄. r. s̄.
tea sepat̄. a. b̄. a. t̄. r. a. u. t̄. a. q̄. a. sepat̄. a. b̄.
alia aqua. s̄. ita ē. plūm̄. m̄. d̄. c̄. p̄. h̄.
alt̄. r. u. i. u. i. o. qd̄. n̄. e. q̄. u. a. u. t̄. i. a. d̄. q̄.
alt̄. sepat̄. a. s̄. i. u. s̄. o. m̄. o. ḡ. e. n̄. i. s̄. r. h̄.
gurgil. i. ḡ. u. o. r. a. u. t̄. Q. u. o. d. a. u. t̄. e. d̄. u. i. t̄.
m̄. ḡ. i. m̄. e. t. a. l. l. o. r. ū. n̄. e. s̄. s̄. u. f. f. i. c. i. e. s̄. t̄. a. a. h̄.
ū. e. u. l. t̄. m̄. o. r. ū. h̄. u. i. d̄. e. r. e. s̄. s̄. i. c. c. u. m̄.
t̄. r. e. u. m̄. c. i. n. e. s̄. s̄. p̄. q̄. u. a. h̄. i. t̄. t̄. r. e. u. l̄.
t̄. o. r. u. m̄. h̄. u. i. d̄. p̄. d̄. a. u. s̄. p̄. o. r. t. i. s̄. a. e. r. e.
r. e. t. i. n. e. n. t̄. i. b̄. s̄. h̄. u. i. d̄. q̄. o. o. m̄. i. a. s̄. b̄. m̄.
ḡ. u. n. t̄. i. n. a. q̄. n̄. ū. e. d̄. e. n. s̄. qd̄. t̄. u. a. t̄. e.
h̄. u. i. d̄. v̄. u. i. d̄. s̄. e. c. c. e. m. a. b. l. i. ū. qm̄. n. o. s̄.
o. n. d̄. i. t̄. m̄. p̄. a. c. i. s̄. v̄. u. i. d̄. o. e. m̄. o. l. e. a. ḡ. i. e. a.
ē. s̄. e. p. a. t. a. m̄. t̄. m̄. a. t. i. a. t. a. l. t̄. e. c. e. m. a. n.
s̄. i. l. l. e. h̄. u. i. d̄. t̄. r. e. s̄. s̄. i. l. l. e. i. n. u. e. m. a. b. i. l. e. z.
h̄. ḡ. s̄. b̄. c. o. m. p. o. s̄. i. t̄. o. d̄. e. a. s̄. i. m̄. b̄. d̄. e. m̄. i. n. e.
t. a. l. l. o. r. ū. **Q. u. o. d. e. s̄. e. s̄. q̄. u. a. t̄. a. m̄. m̄. e.**
H. d. h̄. u. i. d̄. a. t̄. m̄. o. d̄. l. o. c̄. m̄. d̄. e. t. a. l. l. o. r. ū.
H. e. s̄. i. c̄. i. n. s̄. i. p̄. t̄. i. c̄. e. e. n̄. i. s̄. o. f. i. d̄. e. n. d̄. o.
u. i. d̄. e. t̄. o. i. m̄. e. t. a. l. l. a. a. d̄. t̄. p̄. m̄. r. p̄. l. e. m̄.
t̄. u. d̄. e. n. d̄. e. s̄. i. t̄. a. s̄. p. h̄. a. n. o. n. s̄. t̄. a. t̄.
r. c. o. a. g. u. l. a. m̄. C. o. a. g. u. l. a. t. i. o. r. i. s̄. t̄. a. n.
t̄. i. a. e. s̄. i. n. d̄. e. t̄. s̄. e. c̄. e. s̄. t̄. e. m̄. c̄. i. l. i. q̄. s̄. i.
s̄. i. t̄. e. o. r. d̄. i. s̄. t. o. b̄. r. c. o. r. u. p. t. i. o. c. u. i. s̄. i. g. n. ū.
ē. q. u. o. d. u. i. l. i. q̄. s̄. i. n. e. i. p̄. l. u. r. i. b̄. c. o. r. p. a. t̄.
o. m̄. i. b̄. a. l. i. q. u. i. b̄. s̄. b̄. a. p̄. o. s̄. e. p. a. t̄. n̄. a.
d̄. e. p. o. s̄. i. t̄. o. i. d̄. t̄. e. m̄. p. c. o. n. g. l. a. m̄. p̄.
q̄. r. p̄. l. u. m̄. t̄. r. e. r. i. t̄. s̄. o. l. a. m̄. f. r. i. g. i. t̄.
c. o. n. g. e. l. a. n. t̄. e. e. c̄. a. ḡ. u. a. t̄. a. m̄. m̄. e. t. a. l.
l. o. r. ū. s̄. h̄. n̄. c. o. n. g. i. t̄. r. a. t. o. i. b̄. p̄. h̄. i. c. i. s̄.
ḡ. u. a. n. s̄. n. u. o. m̄. a. t̄. t̄. r. a. n. d̄. i. t̄. e. qd̄.
m̄. a. t̄. r. p̄. m̄. i. t̄. a. t̄. m̄. a. t. i. a. m̄. u. l. q̄. a. d̄.
i. c. u. i. t̄. o. e. m̄. q̄. e. b̄. f. e. r. i. t̄. a. n̄. s̄. n̄. p̄. m̄. i. t̄.
t̄. a. t̄. m̄. s̄. q̄. u. a. l. i. t̄. e. r. ū. p̄. m̄. i. t̄. a. t̄. s̄. b̄. a.

spem

mt' oia d' m's

Signu' d' l' m' 2

z' is' m' sp' a'

n' s'

odor

et ideo non solum vaporat proprio metalli virtute
 phendit odore vel sapore proprio. Int omnia autem
 magis est vaporatum esse et potius ferrum et idem
 la inficiunt uehementi sapore et quia
 uant super minas. unde aqua egrediens de tra
 iqua est melle es sic et in loco qui uocatur
 gossacia ita efficit amara quod in ea non omnia
 uiuit. et est amara ualde et ab hominibus. Signu' autem
 huius est quod si uinum uel aliquid liquet per aquam
 infundat vase uence statim inficit amara
 ab hominibus quod uix huius potest. aqua autem statim
 inficit ita quod immutat saporem et per figuram
 uilem aqua quam respicit euaporatorem. si autem diu
 stet et maxime profunde sub terra ubi calor indu
 sus est et minas extrahit facit euapora
 re inficit aqua sapore et odore. Est ergo in
 specie ad omne lapidum quod odor et sapor proprio
 metalli. quod et lapides quidam vaporant
 et odorant. tamen illi lapides sunt ex lat
 unis gummi sicut katalis et gagathes
 sicut et dicitur in libro de lapidibus. Est tamen fens
 sapor simpliciter et odor fetidus metallorum huius uero
 modis. aliter dulce sit uel aliter et uero
 deat saporis uel odoris. Sicut autem sunt uehementi
 odor eorum et vapores et ideo sunt oculo stue
 et nocent ualde precordibus. et signu' est quod opus
 quod fodunt ea qui uigilant ea obstruunt
 os et nares dunt. uel tunc filis ne uapore
 minus ledant in similibus. huius non precipue
 nocent sicut dicitur. tanta ergo de saporibus
 et odoribus dicta sunt. C. v. de emab. et
Est autem de nio eorum in emab. metallo
 quod metalli accidit et multum idicant
 abas eorum crema. sicut in acustibus. et ad
 uilibus. quod casus et dras or in metalloz na
 tis. et sic. Sicut autem quod aqua et quod huius non
 est de nio crema. sicut per quod uero uictu.

symbolū mpo m̄ r̄ utuab; n̄ib; facit
 ē r̄m̄m̄tatio adinuocē p̄ q̄ m̄l̄toz p̄hoz
 q̄ t̄m̄ogit̄ q̄ p̄pha p̄hoz v̄o assertō e
 circularē esse metalloz quōnem celestē
 m̄cem. sicut r̄ circularis ē quō electōz q̄ r̄
 m̄ uidet̄ uillū. Sum̄m̄ in m̄ nō dicit̄
 remota r̄ p̄m̄q̄ sicut̄. ex p̄oib; p̄ d̄no
 eoz sum̄m̄ p̄ces utruisq; p̄tes m̄. de
 p̄at̄as r̄ diḡas eē c̄ nō dep̄at̄as r̄ idiḡas
 d̄ ā impur̄ r̄ indiḡm̄ diḡi r̄ impur̄
 s̄ p̄ualent̄ m̄tute n̄ales diḡois. s̄ ā de
 diḡm̄ molis̄ pati. at̄ d̄m̄dem̄ r̄ diḡi. molisi.
 aut̄ forte debilitate calore r̄ m̄te cōt̄
 git̄ q̄ n̄as p̄ias d̄toz adinuocē n̄l̄ matia
 m̄tati i qua r̄m̄m̄tata n̄ce r̄ct̄
 p̄a adinuocē r̄m̄m̄tati. p̄ h̄m̄
 q̄ modū d̄m̄t̄ circularē ē metalloz
 ce se m̄m̄e quōem p̄bat̄ eē h̄ extra
 t̄m̄t̄ n̄e opib; quā i art̄is sollicit̄
 In n̄e eū opib; visu p̄o d̄no q̄
 albina origine uena fluens i quadā
 p̄te fuit aurū purū r̄ i alia p̄te arḡ
 h̄m̄s s̄ adinuocē caltem lapidē r̄ d̄xe
 runt̄ n̄i follozes r̄ dep̄at̄ones metal
 loz metalloz quia h̄ frequēt̄
 d̄. nō d̄nt̄ se i uenisse aut̄ q̄ aut̄ ē
 p̄p̄ orientē r̄ t̄ue d̄fic̄ uena. Ego a.
 d̄m̄ḡm̄ s̄ exam̄nās. In uen̄ ad q̄
 eē n̄alis m̄q̄ oula erat̄ m̄na i aut̄
 r̄ ā m̄quo d̄f̄sa erat̄ i arḡ vas n̄
 q̄ h̄bat̄ aut̄ fuit̄ l̄as̄ dur̄issim̄
 i quē d̄m̄is eoz lapidē ex quib; cū
 calice excutit̄ ignis r̄ h̄bat̄ aut̄ excute ignis
 paz̄ r̄ n̄ in cōrtum. s̄ i cōrtum s̄
 d̄m̄m̄ r̄ modū s̄ r̄ obul̄ta erat̄
 iur̄ p̄rem̄ lapidis r̄ aurū. r̄ erat̄
 laquo ap̄m̄ h̄is foram̄ ad uenā

Fragm. philol. 15

3

enit eas
mā rīd
es q̄ tā ve
is talia ve
is n̄ p̄ggat
p̄p̄sentād
p̄ r̄ n̄ sicut
colorūme alb^o color cā
est loco r̄ lb
sicut p̄z

... ..

ut fiat p
rit. quo
opleh a
rūt arg.
r hū d lū
r iō gūa
p gatur
eo qd ad
coquit u
t p fō u

o
no

ad cartero eaq
p soluzey

~~Deutsche~~ Hs. des 15. Jh., aus Deutschland. Cap. 104-105.
Naturwiss. Inhalts (Metalle). Verwiesen wird
Sp. Columne 5, Sp. 21 auf einen anderen Abschnitt
"De Capribus." Genannt wird Col. 5, Sp. 7 Goslar.
" Zur Bestimmung des Alters des Hs. dient auch die
Angabe Col. 2, Sp. 15 f: "ex Arabia hispalensi,
quae nunc Hispanis reddita est..." (Ende des mauri-
schen Königreichs in Spanien 1492).

aus Jc - 1569

zu Fragm. philol. 15

In quibus quidam...
 ut si...
 aut...
 hoc autem...
De his autem de metallis...
 quia...
 et...
 ut...
 in...
 sunt...
 modo...
 ipse...
 hinc...
 materia...
 et...
 lapis...
 m...
 si...
 aqua...
 remouent...
 et...
 et...
 ad...
 s...
 q...
 con...
 i...
 n...

ipse quod...
 format...
 dem...
 fuit...
 melius...
 reap...
 file...
 aut...
 quib...
 calce...
 a...
 i...
 facere...
 ta...
 h...
 i...
 hinc...
 hoc...
 d...
 u...
 hinc...
 e...
 p...
 z...
 e...
 h...
 q...
 m...
 m...
 ad...
 h...

Adhuc...

69.51-2f

Fragm. philol. 15